



Ilm nagu kinos!

Ilmafilmide mehed kipuvad kangesti luuletama.

Ülitormid, supertornaadod, viiekümnemeetrised tsunamid, järsud külmalained – kõik need jubedused tulevad põhjapoolkerale kallale mõne päevaga!

Jutt on filmist “Päev pärast homset”, mida Eesti inimesed said televiisoris imetleda ülemöödunud nädalal.

Naer NASAs

Meenutuseks lühidalt filmi sisust. Antarktise šelfiliustikul puurib noor klimatoloog Jack Hall jääd, teeb seda aga nii oskamatult, et Saaremaa suurune kamakas plärtsatab merre.

Edasistest uuringutest selgub, et maakera kliima võib hakata kiirelt muutuma: soojenevad õhumassid panevad sulama Gröönimaa jää. Tohutud mageveehulgad omakorda lülitavad välja Põhja-Euroopat, seega ka meid soojendava Golfi hoovuse.

Jack teeb kliimamudelitega arvutusi, mis osutuvadki täpselt – loodust reostavate suur-

linnade elanikke tabab ilmataadi kohutav kättemaks: Tokyo omi tapavad tohutud raheterad, Los Angelest lammutavad hügel-tornaadod.

See pole veel midagi: põhjapoolkera kohale tekivad kolm “supertsüklonit”, mis kukuvad maad külmutama! Ja teevad seda põhjalikult – õhutemperatuur langeb järsult –102 kraadini (vana ilmarekord oli –89,2 °C).

Aga enne jõuab New Yorgini hügellaine, mille kõrgus on võrreldav Vabadussambaga (seega üle 50 m kõrge). Ning külmub seal.

Ilmanähtusi kujutatakse kinos pehmelt öeldes ebausutavalt. Tolle “ülehomse päeva” esilinastust NASAs olevat saatnud pidev naer. Klimatoloogiaprofessor Ohmura Zürichist keeldus ettepanekust filmi kommenteerida, kui nägi selle trailerit: kommenteerimine oluks oma aja raiskamine.

Mõned kommentaarid. Kuigi Gröönimaa jäämüts võib tulevikus sulada ning Golfi hoovust mõjutada (nii on ajaloos ka juhtunud), ei toimu see sugugi niiviisi. Kogu poolkera haarav “su-

pertorm” on samuti füüsikaliselt võimatu.

Rääkimata muudest nähtustest, nagu näiteks kliimamuutusest sündinud hiidlaine, mis tabas New Yorki. Kust ta tuli? Miks tabas vaid seda linna, ümbritsevad alad jäid ju puutumata? Kuidas nii äkki külmus?

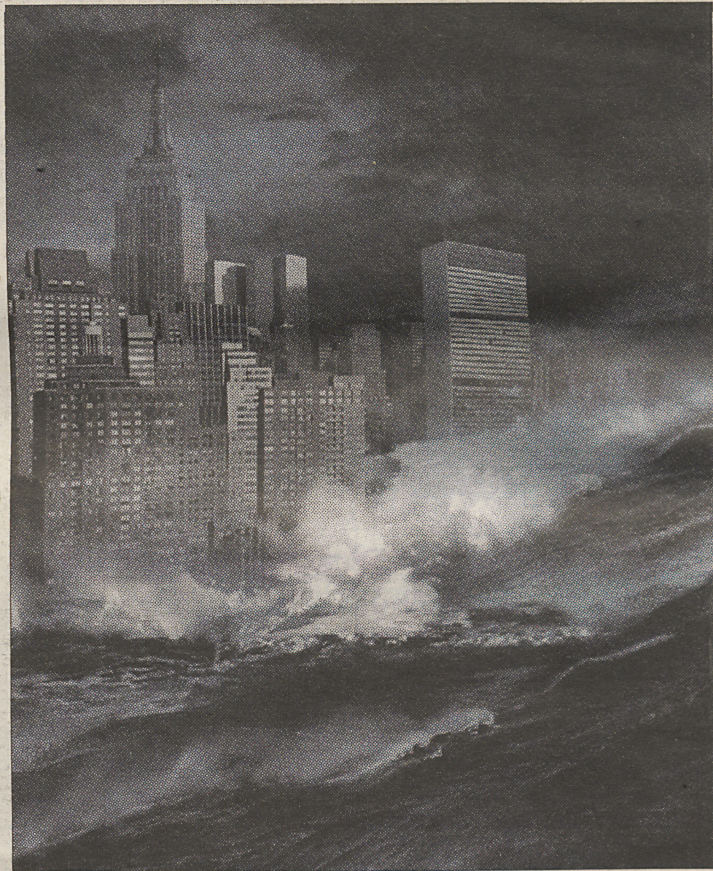
Või siis muust fantastilisest: mil moel võisid niisuguse tohutu külmaga leekida linnas hundid ja ajada taga pintsakus poisse? (Paarkümmend kraadi soojemagi ilmaga tarduvad silmamunad mõne minutiga!)

Imed siiski juhtuvad

Olen alati imetlenud filminäitleja Di Caprio titaanlikke füüsilisi võimeid.

Vähemalt tund aega ujus ta tuntud filmis “Titanic” uppuvas laevas, ligi –2kraadises vees, abistades vapralt kaashädalisi. Teatmike järgi võib inimese 10kraadises vees vastu pida üle tunni, kuid 0° juures vaid 15 minutit – taas läheb filmipilt tõelisest elust lahku!

Nüüd lugesin uudist inglase nimega Lewis Gordon Pugh, kes



Hetk filmist “Päev pärast homset”. Klimatoloogid vappusid naerust.

ujus 2007. a juulis põhjapoolusel ühe kilomeetri ajaga 18 minutit ja 50 sekundit! Ja veetemperatuuriks mõõdeti –1,7°.

Milles peitub tolle spordimehe edu saladus? On leitud, et ta suudab külma vette minnes

sugereerida endale paar kraadi kõrgema kehatemperatuuri. Tõsi küll, ka Pugh kommenteeris, et need 19 minutit jäises vees tundusid talle 19 päevana!

AIN KALLIS